

Józef Kaźmierczyk

Wrocław - Ostrów Tumski

Informator Archeologiczny : badania 8, 211-212

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tami dranic i belek oraz śladami palenisk. Wśród licznych skorup i kości oraz innych zabytków znaleziono brązową zawieszkę z wizerunkiem psa/?. Warstwa XVI zalegała na calcu, w którym wkopane były prawdopodobnie półziemianki wypełnione warstwami próchnicy z piaskiem, mierzwą, wiórami, piasku gliny i spalenizny. Półziemianka usytuowana na środku aru miała wymiary 3 x 2,5 m i głębokość 90 cm. Przy brzegach były ślady po kołkach podtrzymujących pierwotnie konstrukcję dachową. Przy jednym z boków był prawdopodobnie stopień wejściowy. Na innych częściach aru półziemianki zachowały się tylko częściowo, gdyż wchodziły w ściany wykopu. Najniższe zalegające obiekty wczesnośredniowieczne można datować na początek IX wieku względnie nawet na przełom VIII/IX wiek. Warstwa XVI oraz półziemianki zniszczyły warstwę z epoki żelaza, na co wskazują fragmenty naczyń.

Po przekopaniu calca /piasek/ do głębokości około 2 m i przewierceniu do następnych 2 m zakończono badania na tym arze.

Na przylegającym arze 1709 wyeksplorowano warstwy IIIa, IIIb, IV, V, VI, VIa, VII i częściowo VIII. Warstwy IIIa-VIa /około II połowy XI wieku/ charakteryzowały się brakiem konstrukcji drewnianych, zawierały natomiast rozległe paleniska kamienne. W warstwach VII i VIII z pierwszej połowy XI w. /humus z piaskiem, soczewki gliny, czystego piasku, mierzwy, grube połacie spalenizny/ wystąpiły fragmenty drewnianych zabudowań międzystupowych i plecionkowych. Rozległe warstwy spalenizny i opalone konstrukcje drewniane wskazują na trawienie miasta przez pożary. We wszystkich warstwach obficie występowała ceramika i kości, w mniejszych ilościach inne zabytki: z rogu, kości, żelaza, szkła i m.in. forma odlewnicza.

Badania będą kontynuowane.

WROCLAW - OSTROW TUMSKI

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Badania prowadził doc.dr hab. Józef Kaźmierczyk.
wraz z zespołem. Finansowała Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego. Trzeci sezon badań.
Podgrodzie przykatedralne z XI-XII w.

Wyeksplorowano 6 warstw osadniczych z końca XI i z XII w. Zawierały one resztki m.in. drewnianego dworzyszczca, więzienia i budynków kamieniarzy.

Dworzyszczce składało się z domu mieszkalnego, stajni, wędzarni i podwórza. Dom, wyjątkowo obszerny, zbudowany był z belek, a po odbudowie z ciosów, średnio 3-krotnie grubszych w porównaniu do innych budynków

zrębowych. Różnił się on także jakością rozwiązań konstrukcyjnych podłogi. Fakty te posłużyły do sklasyfikowania go w grupie dworków. Przylegała do niego stajnia o powierzchni co najmniej 20 m², zbudowana z żerdzi. Mogły w niej stanąć więcej aniżeli 2 konie. Przy jednej ze ścian znajdowało się postanie zapewne dla osoby sprawującej opiekę nad końmi. W przedłużeniu stajni mieściła się wędzarnia mięsa, zbudowana także z żerdzi. Podwórze przylegało do wschodniej, dłuższej ściany budynku. Na nim też znaleziono większość wyróżniającego się inwentarza.

Pojęciem więzienia określono resztki przyziemia wąskiego budynku z okrągłaków. Przegradzała go ściana działowa na dwie połowy o powierzchni 3-4 m². Funkcję otworu drzwiowego pełniła wąska szczelina, przed którą tkwiły słupy, do których - jak się domyślamy - przywiązano skazanych. W obrębie "cel" znajdowały się legowiska z gałęzi i poszycia leśnego, a w ich sąsiedztwie pojedynczo, ostrokanciaste kamienie. Prawie na całej powierzchni więzienia leżało wyjątkowo dużo śmieci i gnoju a w ich obrębie sporo lupin orzechów laskowych i mchu, przy niemal zupełnym braku ułamków naczyń glinianych i kości zwierzęcych.

W budynku interpretowanym jako dom kamieniarzy odkryto kamienie żarnowe, z których kilka zachowało się w różnym stadium obróbki.

Z zabytków ruchomych zgrupowanych w skupiskach i rozproszonych w nawarstwieniach znaleziono m.in. tygielki z resztkami metali, zeszkliwione płyty gliny ze ścian pieców, ołów, ułamki witraży, kryształ górski /surowiec - może z płuczkarni złota/, biżuterię ze szkła i metali, podkowy, płożę saneczek i srebrną monetę. Wzbogaciła się także kolekcja figur szachowych o skoczka /konia/ wykonanego z rogu.

Badania będą kontynuowane.

WRONOWICE, pow. Hrubieszów
Stanowisko 1 /Doliwo/

Zakład Historii Starożytnej i Archeologii
Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Badania prowadził mgr Leszek Gajewski. Finansował WKZ w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Stanowisko wczesnośredniowieczne.

Stanowisko znajduje się na wyspie niskiej terasy nadzalewowej /zwanej "Ostrów"/ po wschodniej ścianie Huczwy, na miejscu zniszczonego w 1939 r. przysiółka Doliwo. Stanowi ono część kompleksu osadniczego Czermna /"Czerwienia"/, leży około 500 m na północny zachód od grodziska /stanowisko 1/ w Czermnie. Otwarto dwa wykopy /na kulminacji i na zachodnim stoku wzniesienia/, o łącznej powierzchni około 40 m².